

EBI pamatnostādnes par mainīgajam atalgojumam piemērojamo nosacīto diskonta likmi

Saturs

Pamatnostādņu statuss	2
Ziņojumu sniegšanas prasības	2
I nodaļa. Priekšmets un definīcijas	3
II nodaļa. Prasības attiecībā uz diskonta likmi mainīgajam atalgojumam	3
1. Mainīgais atalgojums, ko var diskontēt	3
2. Diskonta likmes aprēķinā iekļautie elementi	4
3. Diskonta likmes aprēķināšana	5
4. Diskonta likmes piemērošana	6
5. Dokumentācija un pārredzamība	6
6. Diskonta likmes uzraudzības pārbaude	7
III sadaļa. Nobeiguma noteikumi un īstenošana	7
Pielikums. Piemēri, kā diskonta likme ir piemērojama mainīgam atalgojumam	8
1. piemērs	9
2. piemērs	12
3. piemērs	16

Pamatnostādņu statuss

Šajā dokumentā ietvertas pamatnostādnes saskaņā ar 16. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regulā (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK („EBI regula”). Kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm saskaņā ar EBI regulas 16. panta 3. punktu jādara viss iespējamais, lai ievērotu pamatnostādnes.

Pamatnostādņēs izklāstīts EBI viedoklis par atbilstošām uzraudzības praksēm Eiropas Finanšu uzraudzības sistēmā jeb par to, kā Savienības tiesību akti jāpiemēro konkrētā jomā. Tādēļ EBI sagaida, ka pamatnostādnes ievēros visas tās kompetentās iestādes un finanšu iestādes, kurām tās ir adresētas. Kompetentajām iestādēm, uz kurām attiecas pamatnostādnes, tās jāievēro, attiecīgā veidā iekļaujot savās uzraudzības praksēs (piemēram, grozot savu tiesisko regulējumu vai veicot izmaiņas savos uzraudzības procesos), arī tad, ja pamatnostādnes galvenokārt paredzētas iestādēm.

Ziņojumu sniegšanas prasības

Saskaņā ar EBI regulas 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm līdz 2014. gada 27. maijam jāpaziņo EBI, vai tās ievēro vai paredz ievērot šīs pamatnostādnes, vai jānorāda to neievērošanas iemesli. Ja līdz minētajam termiņam nebūs saņemts nekāds paziņojums, EBI uzskatīs, ka attiecīgās kompetentās iestādes nav izpildījušas minētās prasības. Paziņojumi jāiesniedz, nosūtot 5. nodaļā iekļauto veidlapu uz e-pasta adresi compliance@eba.europa.eu ar norādi „EBA/GL/2014/01”. Paziņojumi jāiesniedz personām, kurām ir atbilstošas pilnvaras sniegt ziņojumus par atbilstību attiecīgo kompetento iestāžu vārdā.

Paziņojumus publicēs EBI tīmekļa vietnē saskaņā ar 16. panta 3. punktu.

I nodaļa. Priekšmets un definīcijas

1. Direktīvas 2013/36/ES¹ 94. panta 1. punkta g) apakšpunktā noteikts, ka iestādēm jānosaka atbilstīgās proporcijas starp kopējās atalgojuma summas nemainīgo un mainīgo daļu to darbinieku kategorijām, kuru profesionālajai darbībai ir būtiska ietekme uz iestādes riska profilu (identificētie darbinieki²). Kopējā atalgojuma mainīgās daļas attiecība pret nemainīgo daļu nedrīkst pārsniegt 100 %. Dalībvalstis var atļaut šo attiecību palielināt līdz 200 %.
2. Šajās pamatnostādnēs ir aprakstīta Direktīvas 2013/36/ES 94. panta 1. punkta g) apakšpunkta iii) daļā minētās diskonta likmes aprēķināšana un piemērošana. Dalībvalstis var atļaut iestādēm mainīgās un nemainīgās atalgojuma daļas attiecības aprēķināšanai diskonta likmi piemērot ne vairāk kā 25 % apmērā no kopējā mainīgā atalgojuma, ja to izmaksā instrumentos, kuru realizācija atlikta uz laikposmu, kas nav mazāks par pieciem gadiem.
3. Pamatnostādnes attiecas uz iestādēm, kuras izmanto iespēju piemērot diskonta likmi atalgojuma mainīgās un nemainīgās daļas proporcijas aprēķināšanai, un kompetentajām iestādēm dalībvalstīs, kuras ieviesušas diskonta likmes piemērošanas iespēju.
4. Šo pamatnostādņu mērķiem diskonta likme ir vērtība, ar ko tiek reizināta piešķirtā mainīgā atalgojuma nominālā summa, kas izmaksājama nākotnē, lai iegūtu tās diskontēto vērtību. Pēc tam diskontēto vērtību izmanto identificēto darbinieku kopējā atalgojuma nemainīgās un mainīgās daļas proporcijas aprēķināšanai.

II nodaļa. Prasības attiecībā uz diskonta likmi mainīgajam atalgojumam

1. Mainīgais atalgojums, ko var diskontēt

5. Iestādes var diskontēt ne vairāk kā 25 % vai dalībvalsts noteiktu mazāku procentuālo daļu no kopējā mainīgā atalgojuma, ko aprēķina kā visu mainīgā atalgojuma elementu summu pirms diskonta likmes piemērošanas. Diskontēt drīkst tikai mainīgo atalgojumu, kas atlikts vismaz uz pieciem gadiem un ko izmaksā kapitāla vai parāda instrumentos vai ar tiem saistītos instrumentos, kas ir atbilstoši mainīgā atalgojuma mērķiem saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 94. panta 1. punkta l) apakšpunktu. Tas ietver atliktā mainīgā atalgojuma daļas, ko izmaksā atliktā maksājuma laika posmā. Mainīgo atalgojumu, kas jāizmaksā

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīva 2013/36/ES par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).

² Darbinieki jāidentificē, piemērojot regulatīvos tehniskos standartus par to darbinieku identifikācijas kritērijiem, kuru profesionālajai darbībai ir būtiska ietekme uz iestādes riska profilu.

saskaņā ar atlikta maksājuma noteikumiem, drīkst izmaksāt vienīgi proporcionāli pa daļām³.

6. Mainīgā atalgojuma summu, ko var diskontēt, jāaprēķina no mainīgā atalgojuma kopējās nominālās summas, kā izklāstīts EBI pamatnostādnēs par atalgojuma politikām un praksēm.

2. Diskonta likmes aprēķinā iekļautie elementi

7. Tā kā darbiniekiem nedrīkst izmaksāt ne procentus, ne dividendes attiecībā uz instrumentiem atlikšanas laika posmā, diskonta likmē jāietver šādi trīs koeficienti: inflācija, valdības obligāciju procentu likme un stimulēšanas koeficients, kas saistīts ar tādu instrumentu izmantošanu, kuru realizācija atlikta uz ilgu laika posmu, kā izklāstīts šīs iedaļas turpmākajos punktos. Attiecībā uz 8.–10. punktu iestādēm savā atalgojuma politikā jāievieš vienu vai otru datu izmantošana:
 - a. jaunākie pieejamie dati datumā, kad ir piešķirts atalgojums;
 - b. jaunākie pieejamie dati datumā, kad tiek noteikts mainīgais atalgojums, ko varētu piešķirt nākamajam darba novērtēšanas periodam.
8. Dalībvalstī piešķirtam atalgojumam inflācijas koeficienta noteikšanai iestādēm jāizmanto viens no šādiem rādītājiem:
 - a. ja atalgojumu paredzēts izmaksāt valūtā, ko emitējusi dalībvalsts, kurā darbinieks galvenokārt strādā, Eurostat publicētā attiecīgās dalībvalsts SPCI⁴ vidējo izmaiņu koeficients;
 - b. ja atalgojumu paredzēts izmaksāt valūtā, ko emitējusi jebkura cita dalībvalsts vai trešā valsts, oficiālo statistikas datu ekvivalents a) apakšpunktā minētajam, kas pieejams par valsti, kura emitē valūtu, vai SPCI rādītājs, kas piemērojams dalībvalstī, kurā darbinieks veic lielāko daļu savu darbību;
 - c. gada vidējo izmaiņu koeficients atbilstoši šā punkta a) vai b) apakšpunktam dalībvalstij, kur atrodas Eiropas Savienības mātes iestāde.
9. Trešajā valstī⁵ piešķirtam atalgojumam inflācijas koeficienta noteikšanai iestādēm jāizmanto šādi rādītāji:
 - a. ja atalgojumu paredzēts izmaksāt valūtā, ko emitējusi trešā valsts, oficiālo statistikas datu ekvivalents 8. punkta a) apakšpunktā minētajam, kas pieejams par

³ Direktīvas 2013/36/ES 94. panta 1. punkta m) apakšpunkts.

⁴ Saskaņotie patēriņa cenu indeksi (SPCI). Minētajiem indeksiem var piekļūt, izmantojot šo saiti: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tec00118&plugin=1>.

⁵ Trešās valstis ir valstis, kuras nav Eiropas Savienības dalībvalstis.

valsti, kura emitē valūtu, vai SPCI rādītājs dalībvalstij, kur atrodas Eiropas Savienības mātes iestāde;

- b. ja atalgojumu paredzēts izmaksāt valūtā, ko emitējusi Eiropas Savienības dalībvalsts, SPCI rādītājs dalībvalstij, kur atrodas Eiropas Savienības mātes iestāde.

10. Valdības obligāciju procentu likmes noteikšanai iestādēm jāizmanto:

- a. ja atalgojumu paredzēts izmaksāt dalībvalsts emitētā valūtā, Eurostat⁶ publicētā vidējais ienesīgums visās Eiropas Savienības dalībvalstīs, kas iegūta no valdības ilgtermiņa obligācijām;
- b. ja atalgojumu trešās valsts emitētā valūtā paredzēts izmaksāt darbiniekiem, kuri galvenokārt atrodas ārpus Eiropas Savienības, ekvivalenti oficiālās statistikas dati, kas pieejami par valsti, kura emitē valūtu, vai a) punktā minētais rādītājs.

11. Stimulēšanas koeficientam par atliktu mainīgo atalgojumu, kas izmaksāts instrumentos, kuru realizācija atlikta uz pieciem gadiem, jābūt 10 %. Koeficients jāpalielina par četriem procentpunktiem par katru papildu pilnu atlikšanas gadu.

3. Diskonta likmes aprēķināšana

12. Iestādēm jāaprēķina piemērojamās diskonta likmes dažādām mainīgā atalgojuma daļām ar atšķirīgu atlikšanas un izmaksas kārtību, kā arī attiecīgi jāpiemēro diskonta likmes. Iestādēm jāizmanto piemērojamie atliktā maksājuma termiņi, kas dokumentēti iestāžu atalgojuma politikā.

13. Piemērojamā diskonta likme ir vienāda ar viens, kas dalīts ar summu, ko iegūst, saskaitot skaitli viens un trīs 2. iedaļā aprakstītos koeficientus, un kas kāpināta pakāpē, kas vienāda ar izmaksas termiņa gadu skaitu, kā norādīts formulā turpmāk. Izmaksas termiņš ir laika posms, pēc kura ir izmaksāts piešķirtais mainīgais atalgojums. Šim mērķim izmaksas termiņu noapaļo uz leju līdz nākamajam veselajam skaitlim. Izmaksai proporcionāli pa daļām iestādes var izmantot arī pielikuma 2. piemērā aprakstīto vērtību formulu.

Formulas diskonta likmes aprēķināšanai

$$\text{diskonta likme} = \frac{1}{(1 + i + g + id)^n}$$

i = dalībvalsts vai trešās valsts inflācijas koeficients

⁶ Aprēķinam izmanto Eiropas Savienības dalībvalstu valdības obligācijas ar atlikušo laiku līdz dzēšanas termiņam aptuveni 10 gadi. Informāciju par Eiropas Savienības dalībvalstu valdības ilgtermiņa obligāciju procentu likmēm var atrast, izmantojot šo saiti:

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=teimf050&plugin=1>.

g	= ES dalībvalstu valdības obligāciju procentu likme, vidējā likme Eiropas Savienībā
id	= stimulēšanas koeficients par ilgtermiņa atlikta maksājuma izmantošanu
n	= izmaksas termiņa gadu skaits

Formulas piemērošana ir plašāk paskaidrota šo pamatnostādņu pielikuma 1., 2. un 3. piemērā.

4. Diskonta likmes piemērošana

14. Diskonta likmi var piemērot ne vairāk kā 25 % no atsevišķa darbinieka kopējā mainīgā atalgojuma (vai dalībvalsts noteiktai mazākai procentuālai daļai), ko izmaksā instrumentos, kuru realizācija atlikta vismaz uz pieciem gadiem.
15. Iestādēm katram atsevišķam darbiniekam jāaprēķina:
 - a. visu pirms diskonta likmes piemērošanas piešķirto mainīgā atalgojuma summu kopsumma;
 - b. summa saskaņā ar a) apakšpunktu, kas piešķirta instrumentos un atlikta vismaz uz pieciem gadiem; kā arī
 - c. summas saskaņā ar b) apakšpunktu, uz kurām attiecas dažādas diskonta likmes.
16. Lai aprēķinātu diskontēto mainīgo atalgojumu, atbilstošā diskonta likme jāpiemēro, reizinot to ar attiecīgo mainīgā atalgojuma daļu.
17. Atsevišķa darbinieka mainīgā un nemainīgā atalgojuma daļas proporcijas aprēķināšanai kopējais mainīgais atalgojums ir visu mainīgā atalgojuma diskontēto summu un nediskontētā mainīgā atalgojuma summa.

5. Dokumentācija un pārredzamība

18. Iestādēm jādokumentē diskonta likmes aprēķināšana un izmantošana.
19. Iestādēm jāveic uzskaitē par atsevišķam darbiniekam piešķirtā nemainīgā un mainīgā atalgojuma daļām, mainīgā atalgojuma daļām, kas izmaksātas instrumentos, kuru realizācija atlikta uz pieciem gadiem vai ilgāku laiku, piemēroto diskonta likmi un kopējo atalgojuma mainīgās un nemainīgās daļas proporciju.
20. Saskaņā ar EBI regulas 16. pantu iestādēm ir jāsniedz skaidrs un sīki izstrādāts ziņojums par to, vai tās ievēro šīs pamatnostādnes. Iestādēm jāsniedz informācija par diskonta likmēm kopā ar informāciju, kas jāatklāj par iestādes atalgojuma politiku saskaņā ar

Direktīvas 2013/36/ES 96. pantu un Regulas (ES) Nr. 575/2013⁷ 450. panta 1. punkta d) apakšpunktu. Iestādēm jo īpaši katrā atsevišķā valstī jāatklāj šāda informācija:

- a. apmērs, līdz kuram izmanto diskonta likmi (to var piemērot ne vairāk kā 25 % no kopējā mainīgā atalgojuma vai dalībvalsts noteiktai mazākai procentuālai daļai), un
- b. identificēto darbinieku skaits, kuru mainīgajam atalgojumam ir piemērota diskonta likme.

6. Diskonta likmes uzraudzības pārbaude

21. Kad kompetentās iestādes pārbauda iestādes atalgojuma sistēmu, tām jāpārbauda, kā diskonta likme aprēķināta un piemērota mainīgajam atalgojumam, kas piešķirts identificētajiem darbiniekiem.

III sadaļa. Nobeiguma noteikumi un īstenošana

22. Pamatnostādnes piemēro no [2014. gada 1. jūnija] kopējā atalgojuma, kas no 2014. gada un pēc tam piešķirts par darbības rezultātiem un pakalpojumiem, mainīgās un nemainīgās daļas attiecības aprēķināšanai.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

Pielikums. Piemēri, kā diskonta likme ir piemērojama mainīgam atalgojumam

Mainīgā atalgojuma diskontētās daļas („dvr”) noteikšana, lai aprēķinātu atalgojuma mainīgās un nemainīgās daļas proporciju:

$$dvr = \frac{vr}{(1 + i + g + id)^n}$$

kur:

dvr = diskontētais mainīgais atalgojums;

vr = mainīgais atalgojums, ko paredzēts diskontēt (ne vairāk kā 25 % no kopējā mainīgā atalgojuma, ja to izmaksā instrumentos, kuru realizācija atlikta uz laikposmu, kas nav mazāks par pieciem gadiem);

i = inflācijas rādītājs procentos;

g = valdības obligāciju procentu likme vidēji Eiropas Savienībā procentos;

id = stimulēšanas koeficients par ilgtermiņa atlikta maksājuma izmantošanu procentos;

n = izmaksas termiņa gadu skaits.

Kopējais mainīgais atalgojums ir mainīgā atalgojuma diskontētās daļas un mainīgā atalgojuma nediskontētās daļas summa.

1. piemērs

Šajā piemērā pieņemsim, ka attiecīgā dalībvalsts iestādēm ir atļāvusi piemērot diskonta likmi ne vairāk kā 25 % no kopējā mainīgā atalgojuma. Pieņemsim arī, ka iestādes akcionāri nav apstiprinājuši augstāku maksimālo likmi, nekā noteikts Direktīvā 2013/36/ES.

Iestāde vēlētos piešķirt darbiniekam kopējo atalgojumu EUR 285 000 apmērā, no kā EUR 135 000 vajadzētu būt nemainīgajam atalgojumam un potenciālajai summai EUR 150 000 vajadzētu būt mainīgajam atalgojumam. Attiecīgais darbinieks ir identificētais darbinieks, un mēs analizējam atalgojumu, kas piešķirts par darbu 2014. gadā. Mainīgā un nemainīgā atalgojuma proporcija, pamatojoties uz nominālajām summām, šajā gadījumā būtu lielāka par pieļaujamo proporciju 1:1. Tomēr pēc diskonta likmes piemērošanas mainīgā atalgojuma daļai, kas izmaksāta instrumentos, kuru realizācija atlikta vismaz uz pieciem gadiem, attiecība ir atbilstoša Direktīvas 2013/36/ES 94. panta 1. punkta g) apakšpunktam, kā norādīts turpmāk.

Šajā piemērā mainīgā atalgojuma struktūra būtu šāda:

- EUR 20 000 no mainīgā atalgojuma izmaksātu instrumentos, kuru realizācija atlikta uz pieciem gadiem;
- EUR 10 000 izmaksātu instrumentos, kuru realizācija atlikta uz sešiem gadiem;
- atlikušo kopējā mainīgā atalgojuma daļu izmaksātu avansā, nevis instrumentos, vai atliktu izmaksu uz laika posmu, kas īsāks par pieciem gadiem.

Direktīvā 2013/36/ES noteikts, ka mainīgā atalgojuma daļu, kas ir vismaz 40 %, atliek uz vismaz trīs līdz pieciem gadiem. Ja atalgojuma mainīgā daļa ir īpaši liela, jāatliek vismaz 60 % no summas. Vismaz 50% no mainīgā atalgojuma jāizmaksā instrumentos. Visas šīs proporcijas attiecas uz mainīgā atalgojuma summām, kas piešķirtas atsevišķam darbiniekam pirms diskonta likmes piemērošanas.

Šajā piemērā nav paredzēta izmaksa proporcionāli pa daļām. Summu EUR 20 000 un EUR 10 000, kas izmaksāta instrumentos, pilnībā izmaksā attiecīgi pēc pieciem un sešiem gadiem.

Tā kā mainīgais atalgojums ir EUR 150 000, varētu diskontēt ne vairāk kā EUR 37 500 (kas atbilst 25 % no kopējā mainīgā atalgojuma EUR 150 000), ja tas izmaksāts instrumentos, kuru realizācijas atlikta vismaz uz pieciem gadiem. Tomēr šajā piemērā tikai EUR 30 000 atbilst abiem šiem nosacījumiem, kā arī tikai šīs summas var diskontēt.

Inflācijas koeficients (i)

Pieņemsim, ka jaunākais pieejamais SPCI rādītājs šai dalībvalstij ir 2 %.

Eiropas Savienības dalībvalstu valdības obligāciju koeficients (g)

Pieņemsim, ka jaunākais pieejamais *Eurostat* publicētais valdības ilgtermiņa obligāciju vidējais rādītājs Eiropas Savienībā ir 2,73 %.

Stimulēšanas koeficients par ilgtermiņa atlikta maksājuma izmantošanu (id)

Par EUR 20 000, kuru izmaksa atlikta uz pieciem gadiem, stimulēšanas koeficients ir 10 %.

Par EUR 10 000, kuru izmaksa atlikta uz sešiem gadiem, stimulēšanas koeficients ir 14 % (10 % + 4 % par katru pilnu papildu gadu).

Izmaksas termiņa gadu skaits (n)

EUR 20 000 izmaksas termiņš ir pieci gadi.

EUR 10 000 izmaksas termiņš ir seši gadi.

1. piemērā diskontētais mainīgais atalgojums ir aprēķināms šādi:

Summa EUR 20 000, kuras izmaksa atlikta uz pieciem gadiem:

$$\frac{20\,000}{(1+0,02+0,0273+0,10)^5} = 10\,061,09$$

Summa EUR 10 000, kuras izmaksa atlikta uz sešiem gadiem:

$$\frac{10\,000}{(1+0,02+0,0273+0,14)^6} = 3\,569,75$$

Diskontētā mainīgā atalgojuma summa = EUR 13 630,84

Atalgojuma mainīgās un nemainīgās daļas proporcijas aprēķināšanai un atalgojuma mainīgo un nemainīgo daļu proporcijas aprēķināšanai kopējo mainīgo atalgojumu aprēķina, kā aprakstīts turpmāk.

Mainīgā atalgojuma summa, ko var diskontēt, jo tā ir izmaksāta instrumentos, kuru realizācijas ir atlikta vismaz uz pieciem gadiem, ir EUR 30 000. Tomēr ir izmantoti dažādi diskontēšanas koeficienti, jo summai EUR 20 000 piemērotais izmaksas termiņš ir pieci gadi, savukārt summai EUR 10 000 piemērotais izmaksas termiņš ir seši gadi. Šīs divas summas pilnībā izmaksā atlikšanas laika posma beigās, jo izmaksas termiņš ir vienāds ar atlikšanas termiņu. Šajā piemērā nav paredzēta izmaksa proporcionāli pa daļām. Mainīgā atalgojuma diskontētās daļas kopsumma ir EUR 13 630,84, kas ir iegūtā mainīgā atalgojuma kopsumma mainīgā atalgojuma un nemainīgā atalgojuma EUR 133 630,84 proporcijas aprēķināšanai; tas ir $(150\,000 - 30\,000 + 13\,630,84)$. Kopējā atalgojuma mainīgās un nemainīgās daļas proporcija šajā piemērā ir $(133\,630,84/135\,000) * 100 = 98,99\%$.

Tātad, ņemot vērā iepriekš minētos pieņēmumus un nosacījumus, iestāde varēs piešķirt darbiniekam kopējo atalgojumu EUR 285 000 apmērā, ko veido nemainīgais atalgojums EUR 135 000 apmērā un mainīgais atalgojums EUR 150 000 apmērā mainīgā un nemainīgā atalgojuma proporcijas 1:1 robežās.

No mainīgā atalgojuma EUR 150 000 apmērā vismaz 40 % (EUR 60 000) izmaksa ir jāatliek. Ja atkarībā no jurisdikcijas to uzskata par īpaši lielu summu, jāatliek vismaz 60 % (EUR 90 000). Jebkurā gadījumā vismaz EUR 75 000 jāpiešķir instrumentos.

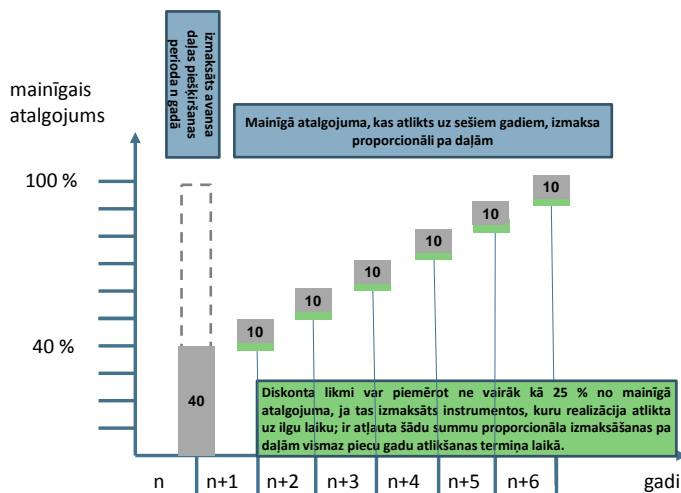
2. piemērs

Pieņemsim, ka dalībvalstī iestāde darbiniekam (identificēts kā darbinieks, kura darbībai ir būtiska ietekme uz iestādes riska profilu), kurš saņem EUR 135 000 kā nemainīgo atalgojumu, vēlas piešķirt EUR 150 000 kā mainīgo atalgojumu. Tie paši pieņēmumi, kas minēti 1. piemērā, attiecas uz Direktīvas 2013/36/ES transpozīciju dalībvalstī (ne vairāk kā 25 %), akcionāru apstiprinājumu augstākai proporcijai nekā 1:1 (apstiprinājuma nav) un darbības gadu (2014. gadu). Mainīgā atalgojuma struktūra ir šāda:

- 60% no kopējā mainīgā atalgojuma, t.i., EUR 90 000, atliktu uz sešiem gadiem un izmaksātu proporcionāli pa daļām šajā laika posmā,
- EUR 37 500 no iepriekš minētā mainīgā atalgojuma, kas atlikts uz sešiem gadiem, izmaksātu instrumentos; tas nozīmē, ka katru gadu instrumentos izmaksātu EUR 6 250.

Šajā piemērā ir paredzēta izmaksa proporcionāli pa daļām. Diskonta likmi var piemērot ne vairāk kā 25 % no kopējā mainīgā atalgojuma, ja to izmaksā instrumentos, kas atlikti vismaz uz pieciem gadiem.

1. attēls. Shematisks pārskats par atlikšanas kārtību un diskonta likmes piemērošanu mainīgajam atalgojumam, kas izmaksāts instrumentos, kuru realizācija atlikta uz sešiem gadiem (ar izmaksu proporcionāli pa daļām)

40% no kopējā mainīgā atalgojuma izmaksāti uzreiz; 60% no mainīgā atalgojuma atlikti uz sešiem gadiem ar vienādu sadalījumu.

Inflācijas koeficients (i)

Pieņemsim, ka jaunākais pieejamais SPCI rādītājs šai dalībvalstij ir 2 %.

Eiropas Savienības dalībvalstu valdības obligāciju koeficients (g)

Pieņemsim, ka jaunākais pieejamais *Eurostat* publicētais valdības ilgtermiņa obligāciju vidējais rādītājs Eiropas Savienībā ir 2,73 %.

Stimulēšanas koeficients par ilgtermiņa atlikta maksājuma izmantošanu (id)

Par izmaksas atlikšanu uz sešiem gadiem stimulēšanas koeficients ir $10\% + 4\% = 14\%$.

Izmaksas termiņa gadu skaits (n)

Mainīgā atalgojuma daļas EUR 37 500 apmērā, kas izmaksāta instrumentos, kuru realizācija atlikta uz sešiem gadiem, izmaksa proporcionāli pa daļām nozīmē to, ka katru gadu izmaksā EUR 6250. Tātad diskonta likmes formulā izmaksas termiņš ir: $n=1$ summai EUR 6250, kas izmaksāta pēc pirmā gada, $n=2$ daļai, ko izmaksā pēc diviem gadiem, $n=3$ daļai, ko izmaksā pēc trīs gadiem un tā tālāk līdz $n=6$.

Diskontētais mainīgais atalgojums 2. piemēram ir aprēķināms šādi:

Šajā piemērā EUR 37 500 veido 25 % no kopējā mainīgā atalgojuma, kas izmaksāts instrumentos, kuru realizācija atlikta vismaz uz pieciem gadiem, un ko var diskontēt.

Mainīgā atalgojuma summas EUR 37 500, kas atlikta uz sešiem gadiem un izmaksāta proporcionāli pa daļām, diskontētā vērtība ir summa, ko veido šādas sešas vērtības:

$$\frac{6250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^1} = 5264,04$$

$$\frac{6250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^2} = 4433,63$$

$$\frac{6250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^3} = 3734,21$$

$$\frac{6250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^4} = 3145,13$$

$$\frac{6250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^5} = 2648,97$$

$$\frac{6250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^6} = 2231,09$$

Diskontētā mainīgā atalgojuma summa ir EUR 21 457,07 (5264,04 + 4433,63 + 3734,21 + 3145,13 + 2648,97 + 2231,09).

Proporcionālas izmaksas gadījumā aprēķinu var veikt arī, izmantojot šādu vērtību formulu:

$$dvr = vrpr * \frac{(r^n - 1)}{r^n * (r - 1)}$$

dvr = diskontētais mainīgais atalgojums

vrpr = mainīgā atalgojuma proporcionālās daļas summa (šajā piemērā EUR 6 250)

$r = 1+i+g+id$ (i= inflācijas koeficients; g = valdības obligāciju procentu likme, id = stimulēšanas koeficients par atliktu maksājumu)

n = izmaksas termiņa gadu skaits

Atalgojuma mainīgās un nemainīgās daļas proporcijas aprēķināšanai un atalgojuma mainīgo un nemainīgo daļu proporcijas aprēķināšanai kopējo mainīgo atalgojumu aprēķina, kā aprakstīts turpmāk.

Mainīgā atalgojuma daļa, ko var diskontēt, jo tā izmaksāta instrumentos, kuru realizācija atlikta vismaz uz pieciem gadiem, ir EUR 37 500. Tomēr ir izmantoti dažādi diskontēšanas koeficienti (vai lodziņā iepriekš norādītā vērtību formula), jo šo summu izmaksā proporcionāli pa daļām sešu gadu laikā. Mainīgā atalgojuma diskontētās daļas kopsumma ir vienāda ar EUR 21 457,07, no kā iegūst mainīgā atalgojuma kopsummu EUR 133 957,07 mainīgā atalgojuma un nemainīgā atalgojuma proporcijas aprēķināšanai; tas ir $(150\,000 - 37\,500 + 21\,457,07)$. Kopējā atalgojuma mainīgās un nemainīgās daļas proporcija šajā piemērā ir $(133\,957,07/135\,000)*100 = 99,23\%$.

Diskonta likmes, kas iegūta, izmantojot proporcionālu izmaksāšanu pa daļām, un diskonta likmes, kas iegūta, izmantojot pilnīgu izmaksu pēc atlikšanas termiņiem, rezultātu salīdzinājums

Ja EUR 37 500 būtu pilnībā izmaksāti pēc sešu gadu atlikšanas (bez proporcionālas izmaksas pa daļām), kopējā mainīgā atalgojuma diskontētā summa būtu EUR 13 386,54.

$$\frac{37\,500}{(1+0,02+0,0273+0,14)^6} = 13\,386,54$$

Nemainīgā un mainīgā atalgojuma proporcija būtu vienāda ar $(125\,886,54/135\,000)*100 = 93,25\%$, kas ir mazāka nekā tā, ko iegūst, izmantojot proporcionālu izmaksu pa daļām.

3. piemērs

Šajā piemērā ir izmantota noteikta nemainīgā atalgojuma summa EUR 100 000 un paskaidrots, kā aprēķināt iespējami vislielāko mainīgā atalgojuma summu, ko var piešķirt, ja 25 % no mainīgā atalgojuma ir izmaksāti instrumentos, kuru realizācija atlikta uz pieciem gadiem, pieņemot, ka pilnu summu izmaksā atlikšanas termiņa beigās. Izmantots tāds pats inflācijas koeficients un valdības obligāciju procentu likme kā 1. piemērā. Izdarīti tādi paši pieņēmumi kā 1. piemērā attiecībā uz Direktīvas 2013/36/ES transpozīciju dalībvalstī (25 %) un akcionāru apstiprinājumu proporcijai, kas lielāka nekā 1:1 (apstiprinājuma nav). Ja dalībvalsts noteikusi mazāku procentuālo daļu, formula jākorrigē, aizstājot 0,25 ar mazāku procentuālo daļu.

Šajā piemērā kopējais mainīgais atalgojums, ko var izmaksāt, ir ne vairāk kā 100 % no atalgojuma nemainīgās daļas, un vislielākais mainīgais atalgojums, ko var diskontēt, ir 25 %, ja tas izmaksāts instrumentos, kuru realizācija atlikta vismaz uz pieciem gadiem.

Līdz ar to var uzrakstīt šādu vienādojumu:

$$fr = (1 - 0,25) * tvr + \frac{0,25 * tvr}{(1 + i + g + id)^n}$$

fr	= nemainīgais atalgojums;
tvr	= kopējais mainīgais atalgojums;
i	= inflācijas koeficients;
g	= valdības obligāciju procentu likme vidēji Eiropas Savienībā;
id	= stimulēšanas koeficients par ilgtermiņa atlikta maksājuma izmantošanu;
n	= izmaksas termiņa gadu skaits.

Katru šā vienādojuma mainīgo lielumu aizstājot ar attiecīgajām šajā piemērā izmantotajām summām, iegūstams:

$$100\ 000 = 0,75 * tvr + \frac{0,25 * tvr}{(1 + 0,02 + 0,0273 + 0,10)^5}$$

$$fr = 100\ 000$$

$$i = 2\ \%, \text{ inflācijas koeficients}$$

$$g = 2,73\ \%, \text{ valdības obligāciju procentu likmes koeficients}$$

$$id = 10\ \%, \text{ koeficients par izmaksas atlikšanu uz pieciem gadiem}$$

$$n = 5, \text{ izmaksas termiņa gadu skaits.}$$

Atrisinot vienādojumu kopējā mainīgā atalgojuma (tvr) aprēķināšanai, iegūstams:

$$tvr = \frac{100\ 000 * 1,987856}{0,75 * 1,987856 + 0,25} = 114\ 186,10$$

Šajā piemērā lielākais iespējamais mainīgais atalgojums, ko var izmaksāt, ja 25 % no mainīgā atalgojuma ir diskontēti, ir EUR 114 186,10.